

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om besiktning av tivolianordningar¹;

RPSFS 2012:15
FAP 513-1

beslutade den 26 april 2012.

Utkom från trycket
den 14 maj 2012

Rikspolisstyrelsen föreskriver, efter samråd med Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac), Elsäkerhetsverket, Boverket och Arbetsmiljöverket, följande med stöd av 11 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar samt meddelar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

1 § Denna författning gäller för sådana tivolianordningar som avses i 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617).

Allmänna råd

Som tivolianordning betraktas inte enklare anordningar som är av den typen som kan finnas uppställda exempelvis i anslutning till affärer och restauranger eller vattenrutschkanor/banor med en fallhöjd under två meter.

Definitioner

2 § Med den som driver en tivolianordning avses i denna författning den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning.

Krav på tivolianordningar

3 § Enligt 2 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617) får tivolianordningar tillhandahållas allmänheten endast om de ger betryggande säkerhet mot olycksfall och om de är besiktigade.

En tivolianordning är besiktigad enligt 2 kap. 13 § ordningslagen när den med godkänt resultat blivit besiktigad inom rätt tid och i den ordning som föreskrivs i denna föreskrift.

4 § Endast de tivolianordningar som uppfyller säkerhetsnivåerna i standarderna

¹Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7. 1998, s. 37, Celex 398L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 398L0048).

- SS-EN 13814:2005 – *Tivolianordningar – säkerhet*,
- SS-EN 1069-1:2010 – *Vattenrutschbanor – Del 1: Säkerhetskrav och provningsmetoder*,
- SS-EN 1069-2:2010 – *Vattenrutschbanor – Del 2: Instruktioner*,
- SS-EN 60204-1 – *Maskinsäkerhet – Maskiners elutrustning – Del 1: Allmänna fordringar* och
- SS-EN 60204-11 – *Maskinsäkerhet – Maskiners elutrustning – Del 11: Fordringar på utrustning för spänning över 1000 V AC eller 1500 V DC men inte överstigande 36 kV*

eller tivolianordningar som besiktningsorganen bedömer uppfylla minst samma säkerhetsnivå, ska anses ge betryggande säkerhet mot olycksfall.

Allmänna råd

För att uppfylla ordningslagens krav på betryggande säkerhet mot olycksfall erfordras dessutom att

- personalen har lämplig utbildning och erfarenhet,
- fortlöpande egenkontroll av anordningen utförs i form av montagekontroll och fortlöpande tillsyn och
- en journal, som uppvisas vid besiktningen, förs för varje tivoli-anordning.

Montagekontroll omfattar en kontroll av att anordningen är inrättad på det sätt som har bestämts vid den första besiktningen eller vid en revisionsbesiktning. En tillsyn bör omfatta kontroll av anordningens säkerhet för persondrift.

I journalen förs uppgifter om anordningens registreringsnummer hos besiktningsorganet, foto av tivolianordningen i det skick den var vid tidpunkten för den första besiktningen eller revisionsbesiktningen, godkännandebevis från den första besiktningen, senaste godkännandebevis, uppgift om underrättelse skett enligt 16 § i denna författning, instruktion för hur montage, egenkontroll, drift, service och underhåll ska utföras och checklista för detta, uppgift om vilken personal som har behörighet att ansvara för egenkontroll, drift, montage och underhåll av anordningen samt dokumentation över personalens kunskaper om detta. Uppgifter om tidpunkt för egenkontroll och resultatet av denna bör också antecknas i journalen. Journalen följer med tivolianordningen.

5 § I Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd finns bestämmelser om vad som gäller för en tivolianordning ur arbetsmiljösynpunkt.

Besiktningsorgan

6 § Ett besiktningsorgan enligt 2 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar ska vara ackrediterat som kontrollorgan typ A inom ackrediteringsområde tivolianordningar enligt Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter och allmänna råd om ackreditering och föreskrifter och allmänna råd om ackreditering av kontrollorgan, eller uppfylla motsvarande krav.

7 § Besiktningsorganet ska vid besiktningen av tivolianordningen kontrollera att anordningen minst har den säkerhetsnivå som anges i 4 §.

Om en tivolianordning består av en konstruktion där olika fristående delar kombineras med varandra, exempelvis om en mobilkran fogas samman med en plattform eller en industrirobot fogas samman med ett passagerarsäte, ska hela anordningen besiktigas som en enhet.

Första besiktning

8 § Första besiktningen enligt 3 § första stycket förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar ska omfatta

1. kontroll av anordningens lämplighet för avsett ändamål,
2. granskning av ritningar, kopplingsscheman, komponentlista (elektrisk utrustning), uppgifter om laster, material och ytbehandling,
3. kontroll av att underhåll och fortlöpande tillsyn kan utföras på ett säkert sätt,
4. kontroll av beräkningar för att kunna bedöma hållfastheten, stabiliteten och säkerheten,
5. kontroll av instruktioner för användning, drift, räddning, fortlöpande tillsyn och underhåll,
6. kontroll av att anordningen överensstämmer med den granskade dokumentationen,
7. kontroll av att anordningen och tillhörande skydd och skyddsanordningar monterats på avsett sätt,
8. funktionskontroll av skyddsanordningar och
9. funktionsprov med provlast.

Om ritning svårigen kan uppvisas får besiktningen i stället ske utifrån relevanta CE-dokument.

Allmänna råd

En första besiktning kan ske i ett annat land inom EU, EES eller i Turkiet enligt principen om ömsesidigt erkännande.

Återkommande besiktning

9 § Den återkommande besiktningen enligt 8 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar ska omfatta

1. kontroll av de delar av anordningen som är av betydelse för säkerheten med avseende på slitage, sprickor, skador, korrosion etc.,
2. kontroll av skydd och skyddsanordningar,
3. kontroll av att de instruktioner för användning, drift och skötsel som är väsentliga finns tillgängliga och
4. funktionsprov samt
5. andra handlingar av betydelse.

Allmänna råd

Andra handlingar av betydelse kan t.ex. vara en journal.

Fördjupad återkommande besiktning

10 § Senast fem år efter första besiktningen och därefter vart femte år ska en fördjupad återkommande besiktning av tivolianordningen genomföras. Den fördjupade återkommande besiktningen ska omfatta dels de kontroller som anges i 8 § med undantag från punkterna 2 och 4, dels kontroll av samtliga bärande delar med inriktning på

1. sprickbildning och utmattningsskador,
2. permanenta deformationer,
3. begynnande formförändringar,
4. lossade eller skadade konstruktionsdelar och
5. elektrisk utrustning såsom kablage, kopplingsdon, skyddsjordningar och apparater.

Om det krävs för att besiktningsorganet ska kunna bedöma om anordningen uppfyller kraven ska delar eller komponenter demonteras. Om det behövs för att bedöma konditionen av bärande delar på anordningen ska nödvändig oförstörande provning genomföras av ett ackrediterat provningslaboratorium.

Vid den fördjupade återkommande besiktningen ska även andra handlingar av betydelse kontrolleras.

Allmänna råd

Andra handlingar av betydelse kan t.ex. vara en journal.

Revisionsbesiktning

11 § Om en tivolianordning har ändrats i något avseende som har betydelse för säkerheten ska den enligt 3 § första stycket förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar besiktigas på nytt. Vid en sådan besiktning ska kontroll av den förändrade delen på tivolianordningen genomföras enligt 8 §.

Allmänna råd

En sådan ändring kan exempelvis vara en ombyggnad, tillbyggnad eller reparation av en tivolianordning.

Godkännandebevis och besiktningsskyld

12 § Efter en besiktning med godkänt resultat ska godkännandebevis och besiktningsskyld lämnas ut till den som driver tivolianordningen eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning.

Ett godkännandebevis ska följa med tivolianordningen och innehålla uppgifter om

1. anordningens identifikationsuppgifter med registreringsnummer hos besiktningsorganet,
2. om möjligt, uppgift om tidpunkt för första besiktning,
3. det högsta antalet personer som samtidigt får använda anordningen och, i förekommande fall, maximal last och hastighet,

4. besiktningsorganets namn,
5. ackrediteringsnummer,
6. ackrediteringsmärke,
7. besiktningsdatum,
8. den tid godkännandebeviset gäller,
9. besiktningsmannens namn och
10. uppgift om att besiktningen har utförts enligt denna författning.

Besiktningsskylten ska innehålla uppgifter om

1. att anordningen har godkänts vid besiktning,
2. besiktningsdatum,
3. när nästa besiktning senast ska utföras,
4. det högsta antalet personer som samtidigt får använda anordningen och, i förekommande fall, maximal last och hastighet,
5. besiktningsorganets namn,
6. ackrediteringsnummer,
7. ackrediteringsmärke och
8. registreringsnummer hos besiktningsorganet.

13 § Ett tillfälligt godkännande enligt 7 § förordningen (1993:1634) om besiktning av tivolianordningar får inte gälla längre än tre månader.

14 § Den som driver en tivolianordning eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning, ska se till att den senast utfärdade besiktningsskylten finns fast anbringad på anordningen och är väl synlig för användaren.

Kontrollrapport

15 § Godkänns inte en tivolianordning ska besiktningsorganet utfärda en kontrollrapport över resultatet av besiktningen. I kontrollrapporten ska anges vilka brister som kräver ombesiktning innan anordningen får tas i drift. Vidare ska kontrollrapporten innehålla sådana uppgifter som anges i 12 § andra stycket p 1–2, 4–7 och 9–10.

En kopia av kontrollrapporten ska lämnas till den som driver en tivolianordning eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning.

Underrättelse

16 § Om besiktningsorganet finner att tivolianordningen på grund av skada eller av någon annan orsak inte erbjuder betryggande säkerhet mot olycksfall ska besiktningsorganet skriftligen underrätta polismyndigheten på orten. En kopia av underrättelsen ska överlämnas till den som driver tivolianordningen eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning.

17 § Den som driver tivolianordningen eller ägaren om denne har tivolianordningen i sin besittning ska underrätta den polismyndighet som avses i 16 § när nämnda brister avhjälppts och en revisionsbesiktning enligt 11 § genomförts med godkänt resultat.

Underrättelse ska ske genom att en kopia på godkännandebeviset ges in till polismyndigheten.

Avsyrning

Allmänna råd

Polismyndigheten kan i samband med ett beslut om tillstånd till allmän sammankomst eller en offentlig tillställning, avsyna en tivolianordning och meddela de ytterligare villkor som behövs. Polismyndighetens avsyrning kan ske summariskt. Avsyrningen bör i huvudsak begränsas till en kontroll av att godkännandebevis finns, att tivolianordningen överensstämmer med ritningar, monteringsanvisningar och liknande samt att föreskrivna skyddsanordningar finns.

Övrigt

18 § Rikspolisstyrelsen får, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från dessa föreskrifter.

---

1. Denna författning träder i kraft den 15 maj 2012, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2011:6, FAP 513-1) om besiktning av tivolianordningar ska upphöra att gälla.

2. Godkännandebevis som utfärdats enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2000:25, FAP 513-1) om besiktning av tivolianordningar gäller under den tid som angivits i godkännandebeviset.

3. Med undantag från vad som föreskrivs i 3 § andra stycket ska en tivolianordning till och med den 1 september 2016 anses vara besiktigad med godkänt resultat inom rätt tid och i rätt ordning även om den inte hunnit bli besiktigad i enlighet med 10 §.

4. Med undantag från vad som föreskrivs i 4 § om säkerhetsnivåerna för tivolianordningar ska för sådana anordningar tillverkade före den 1 juli 2006 istället för SS-EN 13814:2005 – *Tivolianordningar – säkerhet* gälla säkerhetsnivån i Svensk Standard SS 767 70 01 eller motsvarande nivå.

5. Med undantag från vad som föreskrivs i 4 § om säkerhetsnivån för vattenrutschkanor/banor ska den säkerhetsnivå gälla som det ställdes krav på den 31 augusti 2011. Detta undantag ska upphöra att gälla den 1 juni 2017.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

BENGT SVENSON

Thomas Eriksson
(Rättsavdelningen)

